

K vedení univerzity je zapotřebí hodně dobré spolupráce a upřímné mezilidské vztahy

1. března 2001 se ujme funkce rektora Ostravské univerzity doc. Ing. Petr Pánek, CSc., dosavadní prorektor pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy. Požádala jsem jej o rozhovor.

JV: Jaké první kroky chystáte pro první období ve své funkci?

PP: První kroky, které musí učinit kandidát na funkci rektora dříve, než se ujme vedení univerzity, je pochopitelně sestavení týmu nejbližších spolupracovníků, tedy prorektorů. Tento krok je zcela zásadní. Nejprve jsem musel zvážit počet prorektorů tak, aby vedení univerzity bylo schopné dostát všem úkolům. Vycházel jsem přitom pochopitelně z Organizačního řádu univerzity, úvah o klíčových úkolech, které před univerzitou stojí, i zkušenosti z předchozího funkčního období. Nakonec jsem se rozhodl pro zachování počtu tří prorektorských míst. Vedle prorektora pro vědu, výzkum a zahraniční styky a prorektora pro pedagogickou činnost to bude nový post prorektora pro strategii, organizaci a rozvoj. Úkoly, které před námi stojí, si vyžádaly předefinovat zaměření dřívějšího prorektora pro informatizaci a rozvoj. Nové zaměření činnosti třetího z prorektorů si vyžaduje vysvětlení. Hlavní momenty při hledání jeho zaměření dále stručně uvádím.

Moderní manažerské postupy se dnes neobejdou bez vytváření strategií ve všech klíčových oblastech řízení instituce, což platí i o vysoké škole. Do popředí zájmu vysokých škol se dostává uplatňování norem kvality. To bude nabývat na důležitosti v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie, kde evaluace univerzit je běžnou

součástí života univerzit. Naše univerzita by se měla v blízké době podrobit externí evaluaci. Do spektra činností třetího prorektora spadá rovněž spolupráce s regionem a politika financování univerzity.

Počátkem ledna jsem se obrátil na fakulty prostřednictvím jejich děkanů s žádostí o pomoc při výběru kandidátů. Během ledna jsem oslovil řadu kolegů všech fakult a vedl s nimi rozhovory na téma řízení univerzity a možné jejich účasti v managementu.

Pro post prorektora pro strategii, organizaci a rozvoj jsem získal současného rektora prof. RNDr. Jiřího Močkoře, DrSc. Mé představy o obsazení místa prorektora pro vědu, výzkum a zahraniční styky nejlépe splnil doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc., člen katedry slavistiky Filozofické fakulty. Při obsazování místa prorektora pro pedagogickou činnost jsem se rozhodl pro PhDr. Hanu Srpovou, CSc., současnou vedoucí katedry českého jazyka a literatury na Filozofické fakultě.

Přesto, že jsem se v posledních šesti letech podílel na vedení OU, nepůjde v mém případě obrazně řečeno o pouhé přesedenutí ze židli prorektora na židli rektora. Jako prorektor jsem se zabýval do hloubky pouze určitou oblastí, ostatním záležitostem jsem nemusel a též nemohl věnovat tolik pozornosti. Únor chci zasvětit přípravě na náročnou funkci rektora, ale zároveň musím řešit řadu neodkladných záležitostí spojených s výkonem funkce prorektora.

Současnému rektorovi prof. RNDr. Jiřímu Močkořovi, DrSc., se podařilo převést univerzitu přes předěl věků. Ostravská univerzita za krátkou dobu své existence obhájila své místo mezi českými vysokými školami a prokazuje svůj neoddiskutovatelný podíl na zvyšování vzdělanosti v naší zemi. Předchozí období bylo pro univerzitu v mnoha směrech velmi úspěšné. Prof. Močkoř jako rektor nasadil vysokou laťku při řízení univerzity. Obstát v dalším období nebude lehké, ale je to pro mne velkou výzvou.

Mé první kroky ve funkci rektora budou spojeny s optimalizací struktury rektorátu. Ta je vyvolána jednak už uvedenou změnou v jednom z postů prorektorů, jednak potřebou posílení některých servisních složek univerzity (zahraniční a grantové oddělení). Rovněž oddělení pro vnější vztahy v brzké době dozná určitých změn. To vše bude spojeno i s jistým stěhováním.

V tomto roce oslavíme 10. výročí své existence. To samo o sobě nás všechny dost zaměstná. Oslavy nás budou odvádět od každodenní systematické práce a zabydlování prorektorů bude tak probíhat v dost velkém chvatu. S oslavami souvisí i urychlení úpravy auly na Českosobotské ulici. Úpravu bychom měli stihnout do konce září. Ale to je jen malá investiční akce. K těm větším bude v letošním roce patřit otázka rozšíření kolejí.

V pedagogické činnosti bude jedním z hlavních úkolů univer-

zity pro tento kalendářní rok doladění kreditního systému a nastartování transformace studijních programů v duchu bo- loňského modelu.

V oblasti tvůrčí činnosti uplatníme letos poprvé systém finanční motivace pracovníků k podávání badatelských projektů. To znamená, že každý pracovník, který podá projekt do některého z programů zahrnutých do centrální evidence projektů (známé pod zkratkou CEP), získá nárok na motivační částku. Ten navrhovatel, jehož projekt bude přijat k financování, obdrží ještě finanční částku ve výši čtyřnásobku motivační částky. Výše uvedených částek podléhá schválení Akademického senátu OU, takže zatím nemohu uvést konkrétní čísla. Ale půjde o tisíce korun.

Do poloviny roku by měla fungovat významná součást informačního systému pro vědu a tvůrčí aktivity, a to databáze PUBL určená pro sběr informací o výstupech tvůrčí činnosti. Tím by pro příště odpadly table,

Pokračování na str. 3

Aula plná seniorů

23. ledna se aula na Českobratrské ulici zaplnila poněkud staršími tvářemi, než jaké jsme tam zvyklí vidat. Filozofická fakulta uspořádala slavnostní zakončení již druhého běhu Univerzity třetího věku. V čele sálu usedli prorektor OU doc. RNDr. Květoslav Burian, CSc., děkanka Filozofické fakulty doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc., a všichni tři proděkaní fakulty. Za zvuků hudby přistupovali k děkance a proděkanu prof. Dokoupilovi lidé, jejichž jména zaznívala z úst proděkanky dr. Málkové, aby převzali osvědčení o své dvouleté účasti na tomto vzdělávání.

Následoval slavnostní projev doc. PhDr. Zdeňky Kalnické, CSc., děkanky Filozofické fakulty.

Vaše Magnificence pane prorektore, Honorables, absolventi univerzity třetího věku, milí hosté.

Jsem velice potěšena, že vás, kteří jste v minulých dvou letech navštěvovali univerzitu třetího věku, mohu v tento slavnostní den pozdravit. Činím tak jménem vedení Ostravské univerzity, její Filozofické fakulty i jménem svým.

Je jistě vážným životním rozhodnutím vrátit se po mnoha letech zpět do školních lavic. Jistě to není rozhodnutí lehké, vždyť od té doby, kdy jste tyto lavice opustili, došlo k obrovskému nárůstu poznatků, obohacení odborné terminologie či zmožení metodologických přístupů. Je to však rozhodnutí, které si zaslouží náš obdiv, protože vypovídá o vaší touze po nových poznacích a dalším sebevzdělávání. A je to také rozhodnutí moudré, neboť svědčí o tom, že nechcete žít ve světě, kterého smysl vám uniká, kterému přestáváte rozumět.

Filozofická fakulta již dvakrát vyšla tomuto zájmu vstříc a nabídla veřejnosti kurzy v rámci Univerzity třetího věku, ve kterých naši vysokoškolští pedagogové seznamovali posluchače s tím, čím žije jejich obor v současnosti. Doufám, že vás problematika, kterou jsme vám nabídli v kurze Společenské vědy a kultura na konci - dnes už minulého -

tisíciletí, zaujala a poskytla vám nejen ona orientační vodítka po dnešním světě, ale také podněty k úvahám a zamyšlení. Těší nás, že zájem o Univerzitu třetího věku je stále velmi živý. Vedení Filozofické fakulty ve spolupráci s vedením jednotlivých kateder a pedagogy se proto rozhodlo, že připraví nový dvouletý cyklus pod mírně inovovaným názvem Společenské vědy a kultura na prahu tisíciletí - ale s novým obsahem. Cyklus bude rozdělen na dvě části: první s názvem Kapitoly ze světové literatury nabídne posluchačům opravdu široké spektrum přednášek z národních literatur: literatury francouzské, ruské, polské, španělské, anglické, americké a německé. Je to totiž právě literatura, která je jakousi kvintesencí doby a dokáže nám živě zpřítomnit její hodnoty. Ve druhé části cyklu se přednášející zaměří na portréty osobností vědy a umění minulosti, aby vám představili jejich život a tvorbu, neboť poznání těch, kteří se výrazně podíleli na utváření naší minulosti a přítomnosti, je nepochybně velmi důležité pro naše směřování v budoucnosti. Kultivace této historické paměti je právě dnes, kdy jsme zahlceni záplavou stále nových a nových informací, které se na nás valí rychlejším a rychlejším tempem, jednou z důležitých podmínek toho, abychom si zachovali schopnost se ve světě a jeho hodnotách orientovat. A právě úvahy o hodnotách, o těch, které jsou ohroženy a které je třeba chránit, ale také o těch, které vznikají a je třeba si pro ně pěstovat smysl, jsou tím společným jmenovatelem, který nás bude provázet novým cyklem Univerzity třetího věku od září tohoto roku.

Na závěr mi dovolu, vážení přítomní, abych ještě jednou vyjádřila obdiv a úctu všem, kteří věnovali svůj volný čas sebevzdělávání, a stali se tak duchovně spřízněni s Filozofickou fakultou Ostravské univerzity. Myslím, že nejen za sebe, ale i za ostatní kolegy, kteří vám přednášeli, mohu říci, že nás práce v tomto kurzu těšila, neboť jste projevovali o problematiku živý zájem a diskuse jste obohatili svými životními zkušenostmi. Za váš zájem vám jménem Filozofické fakulty Ostravské univerzity děkuji a do dalších let života vám přeji pevně zdraví a mnoho sil do činorodé práce, jejíž součástí je i práce na svém vlastním rozvoji.

Na závěr slavnosti vystoupila pěvecká skupina studentek Ostravské univerzity, která pod vedením doc. Novotného z katedry

filozofie Filozofické fakulty studuje neobvyklým způsobem hebrejštinu, a to v kurzu Hebrejštiny písněmi. Z úst jedné účastnice u šatny jsem uslyšela toto hodnocení: Celý ten ceremoniál byl velmi působivý, ale vystoupení pěveckého sboru bylo opravdu jeho nejkrásnější tečkou.

Požádala jsem jednu se senierek, středoškolskou profesorku PhDr. Světlou Sobolovou, o zhodnocení celého kurzu.

„Všichni účastníci Univerzity třetího věku jsou vděční Ostravské univerzitě za to, že svým starším spoluobčanům umožnila sledovat cesty, kterými se ubírá současná věda, že jim umožnila nahlédnout pod pokličku současných badatelských trendů.

Důchodoví posluchači Univerzity třetího věku mají dost volného času a ten chtějí využít k seznámení s takovými oblastmi lidské činnosti, na které jim dříve nezbyval čas. Jsou vděční za jakékoliv informace, jež mohou obohatit jejich život. Pozorně vyslechl i tak úzce specializované přednášky, jakými byly Základy onomastiky doc. N. Bayerové a Tvorba v regionu prof. J. Svobody či Publicistický styl v období postmodernismu, zvláště když přednášející prof. J. Hubáček dovede i stylistické problémy přiblížit praktickému životu. Přesto bychom dali přednost přednáškovému cyklu ne tak atomizovanému, ale zaměřenému spíše monotematicky.

Jsou oblasti, které zaujmou posluchače nejrůznějších profesí a specializací, jejichž znalost je užitečná jak pro bývalé lékaře či inženýry, tak učitele, stavbyvedoucí, sekretářky..., o kterých často diskutují jak vysokoškolsky, tak středoškolsky vzdělaní občané. Mám na mysli problematiku výtvarného umění, literatury, filmu či umění obecně, případně otázky politologické či aktuálně společenské. Přivítali bychom, kdyby se především jim věnovala pozornost, a to v celých cyklech, abychom se s určitou problematikou mohli seznámit hlouběji, podrobněji, tak jako interní studenti na vysokoškolských přednáškách.

Účastníci Univerzity třetího věku byli pozornými a vděčnými posluchači, což prokázali i v diskusích. Řada z nich chce absolvovat i další čtyřsemestrální kurz příslíbený děkankou. Je sympatické, že i v naší konzumní společnosti najdeme i lidi nekonzumní či takové, kteří se na rozvoji a výchově oněch jedinců podílejí.“

MILENA FRYDRYCHOVÁ

Z kroniky

katedry slavistiky Filozofické fakulty OU

Jednota tlumočnicků a překladatelů v Praze každoročně uděluje ceny „Slovník roku“. Za rok 2000 jako čtvrtí v pořadí se umístili rusisté M. Vavrečka - B. Rudincová - M. Hrdlička: Ruskočeský slovník pro hospodářskou sféru; Česko-ruský slovník pro hospodářskou sféru, Praha 1999.

Srdečně gratulujeme!

KVĚTUŠE LEPILOVÁ

K vedení univerzity je zapotřebí hodně dobré spolupráce a upřímné mezilidské vztahy

Pokračování ze str. 1

kteří přinášelo stále se měnící výkaznictví RIVu. Systém umožní uspokojit většinu našich informačních požadavků týkajících se publikačních aktivit.

Z hlediska financování univerzity je příznivé, že letos nebude rozpočtové provizorium. Proti loňskému roku dojde k navýšení prostředků na vzdělávací činnost a téměř k desetiprocentnímu navýšení financí na institucionální výzkum. Příjmené jistě bude, že v letošním roce dojde ke zvýšení platů našich zaměstnanců. Protože ke dni, kdy píšu tyto řádky, není ještě známa definitivní výše státního příspěvku, nemohu bohužel sdělit konkrétní čísla.

Toť výčet těch nejdůležitějších kroků a událostí, které nás v nejbližší době čekají.

JV: Čím by se měla podle vašeho názoru Ostravská univerzita zejména profilovat a čím konkurovat ostatním českým vysokým školám?

PP: Svoji strukturou jsme klasicky pojatou univerzitou s neúplnou skladbou fakult. Zatímco na „kamenných“ klasických univerzitách dominují fakulty právnická a lékařská, nám tyto chybí. Skladba oborů s velkým podílem humanitních věd a učitelky profilovaných kateder, malý počet doktorských studijních programů a omezený počet oborů, v nichž je možno se habilitovat či konat profesorské řízení, silně ovlivňuje naše šance při srovnání s tradičními univerzitami. To se projevuje zejména v malém objemu finančních prostředků získaných univerzitou v grantových soutěžích. Avšak i tradiční vysoké školy nezískávají v humanitních a pedagogických oborech výraznou grantovou podporu. To lze ostatně vyčíst z jejich výročních zpráv.

Co je relativně nevýhodou v jedné oblasti, může být příznivé pro oblast jinou. Ukazuje se, že díky humanitním oborům je takový zájem o studium na naší univerzitě. Necht' současné mladé generace studovat technické nebo i některé přírodovědné obory není jen českou záležitostí, ale má globální dimenzi. Snad jen Čína je dnes výjimkou. Nezájem o studium na naší univerzitě nás tedy zatím nemusí trápit. Zatím. To však neznamená, že bychom to měli zcela pustit ze zřetele. Ostatně i my máme obory, které nejsou pro mladou generaci zrovna atraktivní (fyzika, chemie). Určité řešení zde vidím v užší spolupráci s technickými vysokými školami. Pokusíme se to řešit v souvislosti s přechodem na boloňský model.

Od tradičních univerzit se odlišujeme existencí Zdravotně sociální fakulty a silným zastoupením umělecky orientovaných oborů. To je naší další šancí, kterou musíme dokázat v konkurenci vysokých škol využít.

Velmi nepříjemnou může pro nás už brzy být situace v personální oblasti. Dlouhodobé neřešení otázky financování vysokých škol je jednou z příčin zhoršování věkové a kvalifikační struktury na většině našich vysokých škol. U nových univerzit je tento nepříjemný fakt dále akcentován poměrně pomalou obměnou těch nejkvalifikovanějších pedagogů. To je dáno zejména omezenými právy nových univerzit v habilitačním a inauguračním řízení. Získat profesora nebo docenta ve středním věku z tradiční univerzity je téměř nemožné. Pro mobility pedagogů v rámci republiky nejsou materiální podmínky a na získání odborníků ze zahraničí k dlouhodobým pobytům většinou nejsou peníze. Řešení problému cestou částečných, často nepatrných úvazků odborníků z praxe sice přispívá k potřebnému otevírání se univerzity okolnímu prostředí, ale většinou tito odborníci nezanechávají hlubší stopy svého působení, neboť jejich přítomnost na katedrách se často omezuje jen na odpřednášení určité látky. Potřebná by byla jejich účast i na dalších aktivitách pracovišť, zejména badatelských a při práci se studenty.

Velkým handicapem pracovišť mladých univerzit je nedostatek „kritické masy“ odborníků daného oboru na katedrách. Tím je značně omezena tolik potřebná permanentní vědecká komunikace. Nejsou po ruce rádci i kritici našeho počínání. Nebezpečí uvíznutí v „bludném kruhu“ je veliké. Moderní věda vyžaduje týmovou spolupráci. Soustředění větších kolektivů na určitou problematiku se ukazuje jako velmi efektivní. O tom nás přesvědčují i naše dva vědecké ústavy. To, že jsme dokázali vyprofilovat výzkumné záměry fakult, je dobrým počinem v nastartování týmové spolupráce.

Málo úspěšné je naše snažení při získávání jiných než státních prostředků financování. Převládající humanitní a přírodovědecké zaměření nás velmi znevýhodňuje v porovnání s technickými vysokými školami, o jejichž badatelské výstupy jeví podnikatelská sféra jistý zájem. V porovnání s vyspělými zeměmi je však obecně spolupráce univerzit zejména s výrobní sférou nedostatečná.

Našimi produkty budou ještě dlouhou dobu většinou jen studijní programy. Ty jsou naší silnou stránkou, avšak musíme být schopni výrazněji oslovit okolí. Musíme přijít s kvantitativně i kvalitativně bohatou nabídkou studijních programů celoživotního vzdělávání. Víím, že v rámci jednotlivých fakult byly a jsou činěny určité kroky. Při pedagogické fakultě existuje řadu let Ústav celoživotního vzdělávání. Nemyslím však, že dosahované výsledky se vyrovnají vloženému úsilí. Velkou šancí je např. školení učitelů ve využívání výpočetní techniky, která bude v horizontu nejbližších let masivně zaváděná do

základních a středních škol. V zapojení univerzity na přípravách vstupu České republiky do EU vidím další naši šanci. Spolupracujeme s VŠB-TU na dvou projektech, které byly zaměřeny na celoživotní vzdělávání s evropskou dimenzí. Jeden z projektů byl zaměřen na zřízení centra pro vzdělávání pracovníků správy v evropských standardech a o další, který by měl vyústit v distanční kurz pro kulturní manažery v problematice financování kulturních aktivit, mají zájem střední umělecké školy v Řecku a Lotyšsku. Jistě najdeme řadu dalších podnětů.

Rád bych získal naši akademickou obec a vedení fakult pro myšlenku vytvoření Ústavu celoživotního vzdělávání, který by byl řízen manažersky, se vším, co k tomu náleží.

Slabým místem naší univerzity je stále univerzitní knihovna. Přes skokovou změnu k lepšímu učiněnou v loňském roce máme zde hodně co vylepšovat. Budování knihovny a její přetváření na moderní informační centrum bude součástí našich strategických plánů. Budeme se muset zbavit i určitých stereotypů v přístupu k informacím a být ochotni akceptovat skutečnost, že dochází k výraznému pokroku ve způsobu jejich uchování a přenosu. Díky internetu máme na našich pracovištích bránu do velkého množství světových knihoven a databází. Často to nic nestojí, jen trochu času.

Budeme se muset radit, jak koordinovat získávání přístupu k vědeckým databázím, které jsou drahé. S konzorciálním přístupem ke sdílení drahých databází má dnes dobré zkušenosti například katedra chemie.

To, co jsem zde uvedl, není analýzou, ale jen nastíněním problematiky, kterou se bude vedení univerzity v nadcházejícím čase zabývat. I ty sebelepší představy by však zůstaly v poloze vzdušných zámků, kdyby nenalezly ohlas a podporu široké akademické obce.

Akademická funkce odvádí na čas člověka od jeho vlastní odborné profese. Z tohoto pohledu je funkce obětí položenou na oltář univerzity. Je to však i šance něco smysluplného a dobrého pro alma mater vykonat. Proto přeji nám všem, tedy celé akademické obci, aby náš vstup do prvního semestru nového století i tisíciletí byl úspěšný. K tomu budeme potřebovat nikoli klid, ale hodně dobré spolupráce a upřímné mezilidské vztahy založené na vzájemné toleranci a respektu.

Vivat, crescat, floreat Universitas Ostraviensis!

Pane docente, děkuji Vám za rozhovor a přeji, abyste našel dostatek lidí ochotných Vám pomáhat v realizaci plánů a představ o zvelebení, rozvoji a budování dobrého jména Ostravské univerzity.

Vážení čtenáři,

v letošním roce nastává nejvýznamnější událost moderní éry života Ostravské univerzity. Dne 5. února byly oficiálně zahájeny oslavy 10. výročí jejího založení.

O všem podstatném, co se v souvislosti s jubileem děje, vás budeme pravidelně informovat na stránkách univerzitních Listů.

JIŘINA VEČEŘOVÁ

Úplný kalendář akcí konaných v letošním jubilejním roce graficky zpracoval a vydal jako brožuru rektorát OU - útvar pro vnější vztahy. Je současně uveřejněn a pravidelně aktualizován na internetových stránkách Ostravské univerzity:

<http://www.osu.cz>.

Představujeme vítězné logo výročí, které doprovodí oslavy desetiletí Ostravské univerzity. Autor Jiří Studnický je studentem pátého ročníku katedry výtvarné tvorby Pedagogické fakulty OU. Studuje v ateliéru volné a užité grafiky u profesora Eduarda Ovčáčka.

KALENDÁRIUM OSLAV

HLAVNÍ AKCE

Březen

8. 3. Koncert studentek Ostravské univerzity -

Hebrejščina písněmi

(nahrávací studio Českého rozhlasu Ostrava)

Reprezentativní výstava publikací pracovníků

Ostravské univerzity v letech 1991-2000

Univerzitní knihovna OU, Bráfova ul. 3, Ostrava I

13. 3. 2001 - 13. 4. 2001

I. ostravské sympozium ošetrovatelství s mezinárodní účastí

V pátek 2. února 2001 zahájili děkan Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity doc. MUDr. Jaroslav Horáček, Csc., a ředitel Fakultní nemocnice Ostrava Ing. Karel Pustelník historicky první sympozium ošetrovatelství v Ostravě. Sympozia, pořádaného k 10. výročí vzniku Ostravské univerzity, se zúčastnilo více než 200 zdravotních sester, fyzioterapeutů, vysokoškolských a středněškolských pedagogů, vedoucích pracovníků zdravotnických zařízení a dalších hostů z České a Slovenské republiky. Ve svém úvodním projevu vzpomněl děkan Zdravotně sociální fakulty OU některé významné mezníky historie ošetrovatelství a zdůraznil nastupující masivní rozvoj tohoto oboru především v posledním období v souvislosti s ustanovením samostatného Odboru ošetrovatelství při Ministerstvu zdravotnictví České republiky. Ředitel Fakultní nemocnice hovořil o významu a postavení ošetrovatelství v systému zdravotní péče.

Pracovní část sympozia byla rozdělena tematicky do tří odborných sekcí: sekce klinické (ošetrovatelská praxe), sekce rehabilitace (rehabilitační ošetrovatelství) a sekce všeobecné (věda, výzkum, vzdělávání v ošetrovatelství). Zaznělo celkem 57 velmi hodnotných příspěvků převážně prakticky zaměřených. Většina odborných sdělení klinické sekce se zabývala kvalitou poskytované ošetrovatelské péče. V sekci všeobecné vystupovali především univerzitní a středněškolské pedagogové ošetrovatelství. Jejich prezentace byly věnovány problematice oboru ošetrovatelství, přípravě nových studijních programů, zamýšlené transformaci zdravotnického školství. Auditorium zaujal mimo ji-

né příspěvek našich absolventek oboru geriatrická péče, ve kterém uvedly své zkušenosti z praxe v nově zřízeném (a v současné době u nás nejmodernějším) Domově důchodců v Ostravě. Hlavním tématem sekce rehabilitace bylo rehabilitační ošetrovatelství. V odpoledním jednání zde zazněly dvě zajímavé přednášky o partnerských vztazích mentálně postižených a o canisterapii. Dlouhé a bohaté diskuse na konci každého bloku svědčily o nebývalém zájmu odborné veřejnosti o ošetrovatelství a s ním spojenými otázkami kvality poskytované péče, auditů, výzkumu, řízení, výchovy a vzdělávání. Sborník příspěvků, který obdrželi všichni účastníci již během sympozia, byl téhož dne zpřístupněn spolu s prezentacemi aktivních účastníků i na webovských stránkách fakulty:

(<http://www.osu.cz/sbornik/obsah.htm>).

Vzájemná výměna zkušeností a poznatků ze svých pracovišť, zlepšení povědomí o práci sester, přispění k zájmu o zvyšování kvality ošetrovatelské péče, informování o zavádění nových moderních metod v rámci ošetrovatelského procesu a jeho řízení, navázání nových kontaktů a spolupráce - to byly některé z vytčených a dosažených cílů prvního ostravského sympozia ošetrovatelství pořádaného katedrou ošetrovatelství ZSF a oddělením ošetrovatelské péče Fakultní nemocnice Ostrava.

Vzhledem k velkému zájmu aktivních i pasivních účastníků a zdárnému průběhu této akce byli všichni zúčastnění po závěrečném zhodnocení pozváni na II. ročník ostravského sympozia ošetrovatelství, které se bude konat na jaře příštího roku.

JAR

Mezinárodní konference o cestovním ruchu

Konference s názvem „Region - služby-cestovní ruch (Sociodynamické faktory rozvoje regionů)“, která se uskuteční 9.-10. dubna 2001 na Filozofické fakultě OU je reflexí na dlouhodobý záměr vytvořit širší diskusní platformu pro zamyšlení nad postavením regionů v moderním světě. Nabízí se otázka, proč je iniciátorem Filozofická fakulta a proč se s představou cestovního ruchu vyrovnáváme právě v Ostravě, tradičně vnímané jako centra těžkého průmyslu.

Dostáváme se tak nepřímě k významu regionů v soudobé společnosti, k proměně vztahů, vazeb a strukturaci v různých oblastech. Region totiž není vnímán jako omezené území se správnými hranicemi, ale jako oblast flexibilní, která v průběhu času mění svá centra, význam i rádius působení. Mísí se v něm rozdílné kultury a tradice (v Ostravském kraji např. český, polský a slovenský vliv), odlišnost není vnímána ve významu nadřazenosti a podřazenosti, ale jako obohacující zdroj, polarita region - centrum má více podob a stává se stále méně aktuální. V tomto směru se Ostrava, třetí největší město České republiky, stává prototypem moderního, kosmopolitního města,

s členitou strukturou obyvatelstva a od středivou strategií vůči pražskému centru. Mezinárodní spolupráce může právě v Ostravském kraji probíhat bez významných jazykových bariér, je možné těžit z tradičních kulturních vazeb v oblasti folkloru, duchovní a užité kultury, z podobné mentality a životního stylu, z přírodních útvarů a zdrojů.

Základní profilace konference je dána studijními programy filologických bakalářských oborů A, N, Šp., R pro hospodářskou sféru a cestovní ruch. Cílem konference je setkání podnikatelských subjektů z různých oblastí cestovního ruchu s teoretiky vysokých škol. V současnosti je na konferenci přihlášena celá řada odborníků, včetně zástupců Ministerstva pro místní rozvoj, CK Čedok a CK Fischer. Hlavním odborným garantem je prof. RNDr. Miroslav Havrlant, Csc. Všechny podrobnější informace Vám poskytne: Jiří Urban (e-mail: jiri.urban@compromis.cz, mobil: 0606 46 19 91), nebo oficiální stránky konference:

www.osu.cz/filozoficka_f/cr_konf.html

JIŘÍ URBAN

Významné ocenění pro pedagogy Ostravské univerzity

Na soutěžní výstavě 7. ročníku Grafika roku pořádaném Sdružením Inter-Kontakt-Grafik ve spolupráci s Hlavním městem Prahou získal prof. Eduard Ovčáček čestné uznání za grafický list Memento Vivere. Vedoucí ateliéru volné a užité grafiky na katedře výtvarné tvorby Pedagogické fakulty OU prof. Ovčáček je již držitelem Grand Prix Vladimíra Boudníka z roku 1999.

V kategorii „A“ (grafika do formátu A 1) získal cenu za grafický list Z cyklu Kódy, technika serigrafie, odborný asistent z téže katedry Mgr. Marek Sibinský.

Expozice je přístupná ve Staroměstské radnici v Praze do konce února 2001.

Srdečně oběma oceněným kolegům blahopřejeme.

- EH -

MGR. MAREK SIBINSKÝ

Podlahova '2000

To je název výstavy prací studentů katedry výtvarné tvorby Pedagogické fakulty Ostravské univerzity, která proběhla v prosinci 2000 a lednu 2001 v Domě umění v Opavě.

Členité prostory bývalého kláštera vytvořily možnost důstojné a barvitě prezentace jednotlivým ateliérům katedry. Návštěvníci se tak mohli seznámit s tím nejsoučasnějším pohledem na svět v dílech dvacetiletých tvůrců. Tento pohled se rodí v napětí a konfrontaci, ale i pod otcovským či mateřským dohledem umělců pedagogů z generací starších.

Ateliér grafiky profesora Eduarda Ovčáčka představil kromě tradičních grafických technik i kvalitní serigrafie. Poměrně rozsáhlá kolekce grafik variovala od abstraktního a znakového vyjádření k expresivním společenskokritickým polohám. Tradičně silné obsahové poselství přinesly obrazy studentů ateliéru malby akademického malíře Daniela Balabána. Prezentace ateliéru byla nesena v konfrontaci expresivně vypjatých obrazů s obrazy „splývavými“, abstraktnějšími a lyrickými. Práce z ateliéru kresby docenta Eduarda Halberštáta snad nejpříměji oslovily neškoleného diváka otevřenou věcností, novým pohledem na „věci známé“ a monumentalitou. Pro práce studentů sochařského ateliéru docenta Mária Kotrby je charakteristická snaha o co nejpřehlednější vyznění tvarů a hmot. Sochy a plastiky se vyznačo-

valy oproštěností, monumentalitou a ukotveností i přes své relativně malé měřítko. Objekty a instalace vzniklé v ateliéru konceptuálních tendencí Mgr. Petra Lysáčka odkazovaly k jazyku použitých materiálů, zároveň však i k velmi osobním, intimním prožitkům autorů.

Výstava obsahově značně divergentní vytvořila kaleidoskopický obraz současného

informatického světa tak, jak jej zažívají ti, jejichž doba právě je nebo nastává. Přehlídka prací studentů katedry výtvarné tvorby Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Domě umění v Opavě byla zároveň jakousi zkouškou pro ještě širší a konciznější prezentaci katedry, která se chystá v ostravském Domě umění na leden a únor 2002.

DANIEL BALABÁN

Profesní vývoj studenta učitelství

Práce, láska a potřeba života v lidské společnosti, to jsou tři základní životní potřeby, se kterými se člověk v průběhu života musí potýkat a v měnících se podmínkách je řešit. Protože selhání v některé z těchto základních oblastí musí následně přivodit těžkosti v oblastech ostatních. A tak jako se musí novým podmínkám přizpůsobit ideál i realita vychovávané osobnosti, musí se novým podmínkám přizpůsobit i „obraz učitele“.

Realita devadesátých let postavila českou vysokoškolskou populaci mladistvých před řadu radikálně nových životních podmínek a okolností. Trh práce se plně otevřel a rozšířil se také prostor pro výběr studijních oborů, specializací a předmětů. Vysokooláči tedy musí za dané situace vstupovat se světem, který je obklopuje, do aktivní interakce a konfrontace. A to není zejména v současné době nikterak jednoduché. U vysokoškolačů zaměřených na učitelskou profesi si musí každý navíc kromě své odbornosti osvojit i určité pedagogické mistrovství. A tuto skutečnost nelze realizovat ze dne na den.

Zvyšování nároků na práci učitelů však přinesly a přinášejí s sebou i nemálo teoretických a praktických problémů. Proto je na místě požadavek řešit otázky, které s sebou změny rozvoje přinášejí. Je potřebné se hlouběji zamýšlet nad mládeží, která si volí učitelské povolání, řešit otázky zkvalitňování profesionální orientace a vysokoškolské přípravy těchto mladých lidí, jejich psychologickou připravenost pro náročnou výchovně-vzdělávací práci, nebo odstraňovat těžkosti, které vznikají v práci začínajících učitelů. Řešit přípravu studentů na učitelské povolání z hlediska dnešních společenských potřeb je možné pouze na bázi komplexního poznání a analýzy reálné skutečnosti, ve které se fakulty vychovávající učitele nacházejí.

Profesní orientace se všeobecně uznává jako celoživotní individuální společenská aktivita. Reformátoři, jakými byli například Langevin a León, uvedli do světa výraz „l'orientation professionnelle“ - což v překladu zní „profesionální orientace“. Dnes je tento termín chápán ve dvojnásobném smyslu:

- jako soubor specifických společenských aktivit, které ovlivňují a podporují profesní vývoj člověka
- jako všestranná lidská schopnost, vedoucí ke zkvalitňujícímu se profesnímu sebeurčení člověka.

V úzké souvislosti s výše uvedeným termínem je na vysokých školách často užíván pojem „profesní poradenství“. V zemích, jako jsou například Rakousko či SRN, se užívá pojmu „Berufsberatung“ místo termínu „profesní orientace“.

Za nejširší termín, který překračuje svým rozsahem oba předchozí, považujeme pojem „profesní vývoj“.

V souvislosti se snahou získat pro studium učitelství a následně vykonávání učitelské profese co nejlepší uchazeče z příslušné populace obrací se pozornost školských a výzkumných pracovníků i k problematice systematické a dlouhodobé orientace mládeže k volbě učitelského povolání a k stále lepšímu vytváření podmínek pro tuto profesní orientaci.

V těchto souvislostech můžeme postihnout několik fází profesně orientačního vývoje studenta učitelství:

1. Předškolní a školská fáze - motivační

Při rozhodování o vysokoškolském studiu by měl mezi motivy volby studia figurovat obsah zvoleného studia a zájem do budoucna jej vykonávat. Existuje však i celá řada motivů, které mohou hrát při rozhodování významnou úlohu a nemusí být vždy dobrým základem pro budoucí identifikaci.

2. Vysokoškolská fáze - adaptační

(1. ročník studia)

Jeví se jako fáze, ve které se studenti ztožňují se svou profesní volbou a pozitivně či negativně komentují její správnost.

3. Vysokoškolská fáze - identifikační

(2.-5. ročník studia)

V této fázi by již mělo docházet k prohloubení identifikace studenta se zvolenou odborností. Můžeme však také říci, že osobnost budoucího učitele se formuje jen do té míry, do jaké se chce stát učitelem se vším, co k tomu patří.

4. Fáze nástupu do praxe - absolventská

V této fázi by mělo dojít k plné identifikaci se zvolenou odborností; od učitele se očekává nejen široký kulturně politický rozhled, ale především vysoká erudovanost v příslušném oboru, spojená s pedagogickým mistrovstvím. Tyto předpoklady jsou základem k vybudování učitelovy profesionality, zdravé sebedůvěry a nezbytného sebevědomí, které je podporováno společenskou prestiží, vážností a patřičným ohodnocením.

V souvislosti s prezentovanou problematikou a v rámci své doktorandské práce jsem realizoval výzkum, jehož cílem bylo zmapovat vztah studentů Pedagogické fakulty Ostravské univerzity k učitelskému povolání jako své profesní seberealizaci.

Žádný profesionální výběr není schopen

na 100 % předpovědět a odhalit budoucí úspěšnost člověka v jeho zaměstnání, protože v psychice člověka je často nezjistitelný kompenzační mechanismus možností, které přece jen umožní vykonávat jedinci zvolené povolání. Proto bych chtěl svým výběrem problému - profesního vývoje studenta učitelství - přispět k objasnění malé části velké, složité a náročné pedagogické i společenské problematiky. Při své výzkumné práci jsem oslovil studenty 4. roč. 1. st. ZŠ a 5. roč. uč. 2. st. ZŠ Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Uvedený soubor 100 respondentů tvořilo 74 žen a 26 mužů, z toho 40 studentů studovalo učitelství 1. st. ZŠ a 60 studentů studovalo učitelství 2. st. ZŠ, věková hranice respondentů se pohybovala v rozmezí 21-27 let.

Výsledky výzkumu ukázaly, že proces profesního sebeuvědomování začíná již v raném věku. Pro respondenty měla v profesním vývoji zásadní smysl fáze staršího školního věku, kdy jedinci upřednostňují svá profesní přání. Rozhodnutí studovat obor s učitelským zaměřením je ovlivněno řadou faktorů. U studentů učitelství to byl nejvíce preferovaný vlastní zájem, ale svou úlohu sehráli také učitelé/učitelky, kteří určitým způsobem ovlivnili rozhodnutí studenta studovat učitelství. Rodinná tradice nebyla moc preferována, i když jsem předpokládal, že tento faktor uvede alespoň třetina dotazovaných studentů. V minulých letech se totiž tento faktor objevoval na prvních místech.

Při možnosti opakování volby vzdělávací dráhy by volila stejnou školu i stejnou specializaci pouhá jedna třetina respondentů. Jedna pětina respondentů si není jista, co by zvolila. Téměř polovina respondentů vyslovila názor, že při opakování volby by zvolili jinou školu než tu, na které nyní studují. Pedagogickou dráhu jako své budoucí uplatnění v závěru studia na Pedagogické fakultě OU uvádí více než polovina respondentů. Na počátku studia (1. ročník) bylo značné množství studentů rozhodnuto pracovat ve školství. V průběhu vysokoškolské přípravy tato tendence pracovat ve školství značně upadá. U zkoumaných studentů převažuje s celkovými podmínkami studia nespokojenost nad spokojeností. Kritičnost studentů vůči vysokoškolské přípravě učitelů je zejména v oblasti didaktik specializačních předmětů a praktické přípravy organizované školou.

Profesní vývoj studenta učitelství

Relativně největší spokojenost panuje v oblasti teorie specializačních předmětů a pedagogicko-psychologické přípravy.

Studenty uváděná, frekvence práce s dětmi je však vzhledem k typu studia závažnější. Pravidelnou prací s dětmi v době studia se zabývá pouze asi jedna třetina studentů.

Většina studentů uvedla, že pro pedagogickou praxi je nezbytné mít v sobě pocit chuti předávat zkušenosti, vědomosti a návyky dětem, mít všeobecný přehled, mít dostatečně vyvinuté sociální citění a být

v dobré fyzické i duševní pohodě.

To jsou požadavky, které jsou na učitele kladeny do značné míry. Na práci pedagoga studentům nejvíce vadí špatné (nedostatečné) finanční ohodnocení, neutěšený stav školství jako celku (obecně) a nedostatečná prestiž učitelského povolání. Je nutné připomenout, že postavení učitele a učta ve společnosti jsou odvozené právě od pozitivního či negativního hodnocení školství.

Z výsledků výzkumů vyplývá potěšující konstatování, že většina absolventů Peda-

gogické fakulty Ostravské univerzity se domnívá, že absolvent by měl mít k vykonávání učitelské profese talent pro práci s dětmi a ruku v ruce s tím by měl být na vysoké odborné úrovni a mít množství praktických zkušeností.

Smyslem tohoto příspěvku byla snaha zachytit profesní vývoj studenta učitelství. Ačkoliv jsem nemohl postihnout problematiku v celé šíři, přesto některé závěry mohou poskytnout zajímavé informace.

JAROSLAV GALIČÁK

Setkání lektorů Centra dalšího vzdělávání

Centrum dalšího vzdělávání při Pedagogické fakultě Ostravské univerzity organizuje už několik let množství vzdělávacích příležitostí pro pedagogickou veřejnost i pro zájemce o speciální kurzy z oblasti mimo školství. V kurzech vyučují kmenoví zaměstnanci univerzity, ale činnost Centra dalšího vzdělávání (CDV) by nebyla možná bez spolupráce s externisty, kterými jsou pracovníci různých typů škol a školské správy. V současné době má sbor lektorů CDV jedenasedmdesát členů.

V pátek 26. ledna se konalo setkání lektorského sboru, vedení Centra dalšího vzdělávání a vedení Pedagogické fakulty. Bylo konstatováno, že i tak specifické společenství dokáže, je-li dobře vedeno, pracovat s výsledky víc než uspokojivými. V letošním studijním roce je zapsáno téměř 1200 studentů, kteří většinou během pátků a sobot absolvují disciplíny předepsané pro studovaný obor. Edice Mimořádné formy studia obsahuje už téměř padesát titulů, které slouží jako

základní studijní opora pro posluchače orientující se v problematice vybraného oboru. V nedávné době přibýly např. Vybrané kapitoly z etiky pro pedagogy od Vladimíra Šilera, Základy práva pro řídicí pracovníky ve školství od Jana Podešvy, Jan Slezák je autorem Úvodu do teorie a organizace výchovného poradenství, Tomáš Bouda napsal učební text s názvem Vzdělávací politika a vzdělávací soustavy.

Vedení Centra dalšího vzdělávání si velmi váží dlouholeté činnosti kmenových zaměstnanců. Ti tvoří jádro lektorského sboru. Má-li činnost CDV uspokojit současnou poptávku, je třeba usilovat o získání nových spolupracovníků - odborníků z oblasti ekonomiky vzdělávání, znalců školského práva a zákonů, lektorů pro vyučování cizích jazyků a výcvik v komunikačních dovednostech. Oprávněným je požadavek personálního posílení vedení Centra a zpochybnit nelze ani požadavek rozšířit prostory pro administrativní zázemí.

Doc. J. Mrhač, ředitel Centra, a jeho zástupce dr. J. Malach předložili Program rozvoje CDV do roku 2003. Program podává strážlivou, avšak progresivní vizi o tom, jak se Pedagogická fakulta Ostravské univerzity bude podílet na typu vzdělávání, které prodělává v posledních letech nemalé změny a značný rozvoj - na vzdělávání doplňujícím a rozšiřujícím.

- LER -

Studenti Ostravské univerzity zaznamenali mezinárodní úspěch

Mezinárodní hudební festival Pražské jaro se poprvé uskutečnil v roce 1946 u příležitosti 50. výročí založení České filharmonie. Od roku 1947 je jeho součástí mezinárodní interpretační soutěž mladých umělců v různých, pravidelně se střídajících oborech. Kandidát soutěžního klání musí splnit následující podmínky: nepřekračuje věkový limit 30 let, v příslušném oboru pražskojarní soutěže nezískal 1. cenu, spolu s přihláškou zašle i audiokazetu s technicky kvalitní nahrávkou skladeb uvedených v konkursních propozicích.

Výběr přímých pražských soutěžících, který provádí mezinárodní porota složená ze špičkových instrumentalistů a pedagogů příslušného oboru, je přísně anonymní.

Letošní ročník, který proběhne od 7. do 15. května, je určen oborům hra na flétnu a hra na hoboj.

Ve velkém počtu přihlášených hudebníků (např. 122 flétnistů z 27 zemí) se výrazně prosadili studenti umělecko-pedagogické katedry Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Účast v 1. kole si svou vynikající interpretační úroveň zajistili: **Martina Majdová**, **Michal Vojáček** - hra na flétnu, oba posluchači 2. ročníku ze třídy Mgr. Marcely Šindelové, **Magdaléna Franková**, studentka 1. ročníku, **Zdeněk Berger**, posluchač 2. ročníku, **Jana Benešová**, loňská absolventka - hra na hoboj, všichni ze třídy Mgr. Dušana Foltýna.

O vysokou technickou kvalitu soutěžních nahrávek se v ostravském rozhlasovém studiu postarali zvukový technik Lubomír Vírek a hudební režisér František Mixa.

PODKLADY
MARCELY ŠINDELOVÉ
PRO TISK ZPRACOVALA
ŠÁRKA ZEDNÍČKOVÁ

Magisterský studijní program „Islám a kultura Západu“

Program byl založen v roce 1998 Romanem Herzogem, prezidentem Německé spolkové republiky. Program je orientován na tyto země: Indonésie, Malajsie, Jordán, Maroko, Egypt, Rakousko, Německo, Španělsko, Norsko, Itálie a Česká republika.

Cílem programu je hledání způsobů prevence konfliktů mezi oběma kulturami a vytváření podmínek pro vzájemnou spolupráci.

Univerzita Joensuu (Finsko) nabízí studentům z výše uvedených zemí možnost studia v novém magisterském vzdělávacím programu „Intercultural Counselling Programme“. Program je financován finskou a německou vládou a bude zahájen na podzim 2001.

Uzávěrka přihlášek je 31. března 2001. Přihlášku si můžete vyzvednout na grantovém oddělení rektorátu Ostrav-

ské univerzity.

Bližší informace o tomto programu získáte na adrese:

Ms. Seniha Djihangir

Project coordinator University of Joensuu /Faculty of Humanites

Tel.: +358-40-837 9952

E-mail: seniha.djihangir@joensuu.fi

- PG -

K činnosti ostravské pobočky Jazykovědného sdružení Akademie věd České republiky

Stalo se již jistým zvykem, že v prvních číslech příslušného ročníku našich Listů hodnotíme činnost pobočky Jazykovědného sdružení Akademie věd České republiky, která pracuje při katedře českého jazyka Filozofické fakulty Ostravské univerzity. Pobočka má dlouhou tradici, vznikla v šedesátých letech a poněkud detailněji jsme o tom pojednali v loňských Listech (č. 2) ústy jejího zakladatele a zároveň prvního předsedy prof. PhDr. Aloise Knopa, CSc.

Jazykovědné sdružení přispívá nejen ke spolupráci mezi lingvistickými pracovišti vysokých škol i příslušných oddělení Akademie věd České republiky, ale i k navazování pracovních kontaktů mezi jednotlivými jejími

pracovníky a zejména pak k poznání úkolů, cílů a problematiky současné lingvistiky, a to jak naší, tak i cizí, především slovenské a polské.

Členy naší pobočky Jazykovědného sdružení jsou všichni pracovníci katedry českého jazyka FF, někteří pracovníci katedry slavistiky FF a rovněž někteří pracovníci katedry českého jazyka Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Vzájemná spolupráce je velmi dobrá.

Naše ostravská pobočka patří k těm, jejichž činnost bývá z celostátního hlediska vždy příznivě hodnocena.

V loňském roce se u nás konaly toto přednášky: „Slovenčina jako stredoevrópsky

slovenský jazyk“ (PhDr. Klára Buzássyová, CSc., Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV v Bratislavě), „Ke stylu a jazyku duchovních promluv“ (doc. PhDr. Naděžda Kvitková, CSc., Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy), „České prvky ve slovní zásobě německého jazyka“ (doc. PhDr. Josef Jodas, FF Univerzity Palackého), „K diachronickému popisu české frazeologie“ (doc. Ludmila Stěpanová, CSc., FF Univerzity Palackého), „Onomastická problematika analýzy patronimii“ (PhDr. Josef Kolařík, CSc.), „Existuje systém slovníku?“ (prof. PhDr. Jiří Damborský, CSc., FF Ostravské univerzity).

DOC. PHDR. NADĚŽDA BAYEROVÁ, CSc.

PŘEDSEDKYNĚ POBOČKY

Napsali o nás

MF DNES - 3. ÚNORA 2001

Sň nabídné Ovčáčka

Malíř, performer, grafik a významný lettrista Eduard Ovčáček představil v úterý 6. 2. 2001 v Domě umění v Ostravě soubornou výstavu nových prací od šedesátých až do devadesátých let ze sbírek sběratelů na Ostravsku.

Autor nabídné i práce, které vlastní regionální instituce na Ostravsku, také například Galerie výtvarného umění. „Oslovili jsme dvacet až třicet subjektů, posbírali jsme asi devadesát věcí a z toho jsme udělali výběr. Nakonec jsme vybrali kolem sedmdesáti prací,“ uvedl Eduard Ovčáček.

Autor nabídné pět tematických okruhů - informel vytvářený od šedesátých let, propalované koláže, práce s papírem, propalované dřevo a malbu, která zasahuje až do současnosti. „Vytvořili jsme

jakýsi celek. Nečiní si však nárok na celkový přehled mého díla,“ prozradil výtvarník, který lettristické prvky uplatnil v malbě, grafice i sochách a jehož projev se řadí k tzv. české grotesce.

Výstava zahrne i autorovy objekty. „Ale většina věcí se nezachovala. Takže použiji tady jako náhražku modely mých realizací na Ostravsku,“ dodal Ovčáček, který v šedesátých letech ještě na vysoké výtvarné škole v Bratislavě vytvořil s J. Jankovičem, R. Filou a dalšími skupinu Konfrontace, s níž ještě do roku 1965 uvedl šest výstav. „Pak se skupina rozpadla, nastalo uvolnění, které však skončilo rokem 1968, kdy pro nás mladé spadla klec. Všechno šlo vniveč, vystavené věci z zahraničí se nám vrátily... Mladí výtvarníci dnes ani nevědí, jak se kdysi muselo tady dělat,“ vzpomněl Ovčáček, který patří mimo jiné k zakladatelům kated-

ry výtvarné tvorby na Ostravské univerzitě a je organizátorem workshopu serigrafie, pořádaném pravidelně pět let každé léto.

„Myslím, že se výtvarný život na Ostravsku určitě posunul. Někteří absolventi katedry tady zůstávají. Katedra výtvarné tvorby tak má určitě význam a mohl by

být i větší, jestliže vznikne v budoucnu jako samostatná fakulta,“ doufá nestor a klasik výtvarného života na Ostravsku Eduard Ovčáček.

Výstava je v Domě umění v Ostravě otevřena od 6. 2. do 24. 3. 2001.

JÍŘÍ MACHÁČEK

Po hádce v pohádce

Nežijeme bez konfliktů a bez výměny názorů. Bohužel nebo bohudík nežijeme v pohádkách, které vždy po-hádce (konfliktu) končíávají šťastným a spokojeným životem, mnohdy až do smrti.

V takto ne-pohádkovém světě máme už první měsíc nového tisíciletí za námi. V Americe a v Indii zahynula spousta lidí v důsledku zemětřesení, pan Pilip s panem Bubeníkem byli zatčeni na Kubě, redaktori České televize stávkují - o konflikty tedy není nouze. Ty první jsou způsobeny přírodou, ty další člověkem.

U nás, na Ostravské univerzitě, je klid jen zdánlivě. Potkáváme se někdy s úsměvem, někdy zamračení až nevrli, zaneprázdnění a zaměstnaní. O různé konflikty pak skutečně nemusí být nouze. Ve zkušebním období se nám v tomto zdánlivém klidu jako by samy nabízejí. Zkoušení, státnice, obhajoby, nekonečná akreditace, vlastní studium, obhajoby grantů, vedení diplomových prací a konzultace, příprava výuky na letní semestr, vlastní výzkum...

U žen k tomu domácnost, děti a jejich vysvědčení a vůbec rodina. Pokud se nad tím zamýšlím, někdy mě napadá - žiji vůbec? A je toto, co žiji, skutečně o spokojeném životě a o krásně plynoucích dnech, kdy znavení prací příjemně padáme únavou? (Já se „příjemně“ v noci probouzím hrůzou, co všechno jsem nestihla). Dny a roky jdou a my pracujeme téměř až k hranicím svých možností, někdy zapomínáme, jestli je jaro nebo podzim, ale jsme přesto spokojeni z dobře vykonané práce? Navíc prý ani finančně se nemáme nejhůř, myslí si někteří mi známí. Jeden můj poměrně bohatý známý mi dokonce na mé námitky, že to zase až tak žádná velká sláva s finančním ohodnocením na vysokých školách není, s úsměvem sdělil, že si každý své bohatství zaslouží především svou prací. Ten, kdo pracuje a umí vždy pracovat, nemůže mít žádný nedostatek. Asi má pravdu. A mnozí z nás, myslím si, skutečně nedostatek nemají. Když už nic, máme někdy přece jen spoustu krásných a bohatých

myšlenek - a to je přece to největší bohatství, které si můžeme přát. Občas bychom si to však měli nahlas opakovat, abychom na to nezapomínali - a neměli v porovnání s příjmy sportovců, modelek, herců a já nevím koho všeho jen hořkost a trpkost v duši. Mohlo by být hůř.

A tak se i z tohoto malého výčtu, v podstatě pouze náznaku možných problémů (ty konkrétní by byly příliš adresné) zdá, že do pohádkového života bez vnějších i vnitřních konfliktů máme někteří možná skutečně příliš daleko. Otázkou je, zdali k tomu tiše mlčet, nechat věci volně plynout tak, jak jsou, a nečinit jim násilí, jak říkal Komenský, nebo nemlčet - a na možné konflikty a nedostatky alespoň poukázat a nebát se je řešit aspoň v sobě samém. Nebát se „bojovat“ a kultivovat především sebe samotnou, (sebe samotného) s vědomím, že nemohu sice změnit celý svět, ale sebe ano. A vědět, že pohádka nastává skutečně vždy až po-hádce. A mít sílu nenechat si nikým a ničím tuto pohádku vzít. Ani přílišnou prací.

Tento příspěvek (jaký má účel, význam, cíl? - ptá se profesně zdeformovaný vysokoškolský vyučující) je pak psán pro všechny ty, kteří občas podobně jako já klesnou pod tlakem okolností na duchu i na mysl. Chtěla bych všem takto „pokleslým“ vzkázat, ať si nezoufají. Vždyť je nakonec skvělé, že svět, život a lidé nejsou dokonalí a bezkonfliktní, protože jedině tak pak můžeme prožívat po-hádce pohádku. Přejí tedy všem studentům i všem vyučujícím a vlastně úplně všem hodně pohádkových dnů a celý pohádkově po-hádkový letní semestr, pohádkové jaro a vůbec, abychom všichni potkávali jen samé pohádkově vyrovnané, příjemné lidi. Proč? Protože my sami budeme mít po těchto setkáních zvýšenou šanci stát se „pohádkovými“ lidmi, které je radost potkávat. Tedy lidmi, které tento svět potřebuje ze všeho nejvíce, ať jsou kdekoli a kým-koliv.

MIRIAM PROKEŠOVÁ

Vydané spisy, skripta a sborníky

- Vydavatel: OU - Filozofická fakulta
 Publikace: **Pojmenování zvířat v české a německé frazeologii a idiomatice - Česko-německý slovník**
 Autor: E. Mrhačová, E. Jandová, J. Hartung
 Cena: **200 Kč**
-
- Vydavatel: OU - Filozofická fakulta a Ústav pro regionální studia
 Publikace: **Encyklopedie Slezska (maketa)**
 Cena: **180 Kč**
-
- Vydavatel: OU - Filozofická fakulta
 Publikace: **Inovace postgraduální přípravy učitelů ruštiny**
 Autor: K. Lepilová a kol.
 Cena: **Neprodejné**
 Anotace: Studijní materiál z jednosemestrálního studia FF OU, oddělení rusistiky, katedry slavistiky. Projekt MŠMT ČR „Inovace postgraduální přípravy učitelů ruštiny (region Severní Morava)“.
-
- Publikace: **Teorie a praxe překladu**
 Autor: J. Šabršula
 Cena: **50 Kč**
-
- Publikace: **Literatura pro děti a mládež Slezska a severní Moravy**
 Autor: S. Urbanová, Š. Holoňová
 Cena: **neprodejné**
-
- Publikace: **Názvy částí lidského těla v české frazeologii a idiomatice**
 Autor: E. Mrhačová
 Cena: **60 Kč**
 Anotace: Tematický frazeologický slovník II.
-
- Publikace: **Literární věda osudem i volbou**
 Cena: **70 Kč**
 Anotace: K 70. narozeninám Jiřího Svobody vydal Ústav pro regionální studia
-
- Publikace: **Umírání z pohledu sestry**
 Autor: D. Jarošová, R. Růžičková
 Cena: **neprodejné**
-
- Publikace: **Sborník I. ostravského symposia ošetřovatelství**
 Autor: kolektiv autorů
 Cena: **neprodejné**

HARMONOGRAM AKADEMICKÉHO ROKU 2000-2001

Akademický rok 2000-2001 trvá od 1. 9. 2000 do 31. 8. 2001.

Letní semestr

(13 výukových týdnů)

Pravidelná výuka	19. 2. 2001 - 18. 5. 2001
Zkouškové období	21. 5. 2001 - 4. 7. 2001
Státní zkoušky	14. 5. 2001 - 15. 6. 2001
Předběžný zápis předmětů	25. 6. 2001 - 4. 7. 2001 27. 8. 2001 - 31. 8. 2001
Promoce	2. 7. 2001 - 4. 7. 2001
Hlavní prázdniny	9. 7. 2001 - 31. 8. 2001

Přijímací řízení na akademický rok 2001-2002**FILOZOFICKÁ FAKULTA**

1. část řádného termínu	23. 4. 2001 - 27. 4. 2001
2. část řádného termínu	4. 6. 2001 - 8. 6. 2001
Náhradní termín	18. 6. 2001

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

1. část řádného termínu	23. 4. 2001 - 27. 4. 2001 12. 5. 2001 - 13. 5. 2001
2. část řádného termínu	11. 6. 2001 - 15. 6. 2001
Náhradní termín	18. 6. 2001

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Řádný termín	4. 6. 2001 - 8. 6. 2001
Náhradní termín	18. 6. 2001

ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

1. část řádného termínu	12. 5. 2001 - 13. 5. 2001
2. část řádného termínu	4. 6. 2001 - 8. 6. 2001
Náhradní termín	18. 6. 2001

Schváleno na Kolegiu rektora Ostravské univerzity dne 6. března 2000.

Uzávěrka dalšího čísla je v pondělí 5. března 2001 do 10.00 hod.

